

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Sžf/14/2012
Identifikačné číslo spisu:	3011200592
Dátum vydania rozhodnutia:	11.09.2012
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Zemková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2012:3011200592.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Zemkovej PhD. a zo sudcov JUDr. Ivana Rumanu a JUDr. Gabriely Gerdovej v právnej veci žalobcu: Ing. O. G., G., Z., právne zastúpený JUDr. Petrou Lukáčovou, advokátkou, Mostná 72, Nitra, proti žalovanému: Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, Vázovova 2, Bratislava, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. I/226/10825-72344/2011/990526-r zo dňa 07. júla 2011, konajúc o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 13S/80/2011-43 zo dňa 25. januára 2012, jednomyseľne

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č. k. 13S/80/2011-43 zo dňa 25. januára 2012 p o t v r d z u j e.

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

Krajský súd v Trenčíne napadnutým rozsudkom zamietol žalobu žalobcu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. I/226/10825-72344/2011/990526-r zo dňa 07.07.2011, ktorým podľa § 48 ods. 5 zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení účinnom k 07.07.2011 (ďalej len zákon č. 511/1992 Zb.) bol potvrdený dodatočný platobný výmer Daňového úradu Partizánske č. 641/230/9939/11/KIN zo dňa 30.03.2011, ktorým Daňový úrad Partizánske čiastočne vyhovel odvolaniu proti dodatočnému platobnému výmeru č. 641/230/4749/11/Tš zo dňa 15.02.2011, ktorým bol žalobcovi podľa § 44 ods. 6 písm. b/ bod 1. zákona č. 511/1992 Zb. vyrubený rozdiel dane z príjmov fyzických osôb za zdaňovacie obdobie 2009 v sume 29.374,24 €.

Krajský súd rozsudok odôvodnil tým, že zmluvná pokuta vo výške 154.601,23 €, ktorá bola žalobcovi vyplatená na základe Dohody akcionárov, uzatvorenej v súvislosti s kúpou a predajom akcií spoločnosti TOPVAR, a.s., je ostatným príjmom v zmysle § 8 ods. 1 písm. e/ zákona č. 595/2003 Z.z. o dani z príjmov v znení účinnom k 07.07.2011 (ďalej len zákon č. 595/2003 Z.z.), a teda nie je príjmom

oslobodeným od dane z príjmu fyzických osôb, v zmysle § 9 ods. 2 písm. i/ zákona č. 595/2003 Z.z. Správne orgány postupovali v súlade so zákonom, keď žalobcovi vyrubili rozdiel dane z príjmov fyzických osôb za zdaňovacie obdobie 2009 v sume 29.374,24 € (t.j. aj zo sumy vyplatenej zmluvnej pokuty). Zároveň bolo správne rozhodnutie, že tento rozdiel dane vo výške 29.374,24 € nie je žalobca povinný zaplatiť, nakoľko daň zistená správnym orgánom prvého stupňa po vykonaní daňovej kontroly sa rovná dani uvedenej v riadnom daňovom priznaní, ktorú žalobca zaplatil dňa 26.03.2010.

Výrok o náhrade trov konania odôvodnil ustanovením § 250k ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.), zásadou úspechu v konaní.

II.

Proti rozsudku krajského súdu podal včas odvolanie žalobca, ktorý navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č. k. 13S/80/2011-43 zo dňa 25.01.2012 zmenil tak, že rozhodnutie žalovaného č. I/226/10825-72344/2011/990526-r zo dňa 07.07.2011, rozhodnutie č.641/230/9939/11/KIN zo dňa 30.03.2011 a rozhodnutie č. 641/230/4749/11/Tš zo dňa 15.02.2011 zruší a vráti vec na ďalšie konanie. Zároveň žiadal priznať náhradu trov súdneho konania. V dôvodoch uviedol, že prvostupňový súd sa s väčšinou jeho námietok uvedených v žalobe nevysporiadal, a tak sa žalobca nemohol účinne domáhať súdnej ochrany. Uviedol, že v prvostupňovom rozhodnutí č. 641/230/4749/11/Tš zo dňa 15.02.2011 chýbalo presné označenie správcu dane, keďže tam nebola uvedená doručovacia adresa a poukázal na to, že takúto chybu nie je možné napraviť tak, ako to správca dane urobil v rozhodnutí o odvolaní č. 641/230/9939/11/KIN zo dňa 30.03.2011. Tým pádom podľa názoru žalobca žalovaný zadržiava daňový preplatok bez právneho titulu. Ďalej uviedol, že správca dane zmaril zákonný nárok žalobcu na úzku súčinnosť a spoluprácu, keď nevyzval žalobcu na odstránenie pochybností alebo predloženie dôkazov podľa § 41 zákona č. 511/1992 Zb. a tiež, že si nevyžiadal znalecký kontra posudok, hoci ho o to žalobca výslovne žiadal vo svojom včas podanom písomnom vyjadrení k protokolu. Žalobca nesúhlasí s tým, že správca dane nemal dôvod na výzvu, keďže podľa jeho názoru správca dane musí vyzvať daňový subjekt vždy, keď dorubuje daň, teda rozporuje údaje deklarované daňovníkom. Žalobca spolu s dodatočným daňovým priznaním predložil znalecký posudok odôvodňujúci jeho postup a tým, že si žalobca nevyžiadal kontra znalecký posudok, bola porušená zásada úzkej súčinnosti (§ 2 zákona č. 511/1992 Zb.) a tiež zásada čo najúplnejšieho dokazovania (§ 29 ods. 2 zákona č. 511/1992 Zb.). Žalobca nesúhlasí s názorom žalovaného, že znalec sa v znaleckom posudku zaoberal charakteristikou pojmov prijatá náhrada škody, zmluvná pokuta a náhrada nemajetkovej ujmy z pohľadu právneho, nie daňového a účtovného. Podľa názoru žalobcu sa znalec uvedenými pojmami zaoberal z hľadiska právneho výkladu len preto a v tej miere, ako ich aplikovať na posudzovaný skutkový stav, vo vzťahu k hmotnému (§ 9 ods. 2 písm. i/ zákona č. 595/2003 Z.z.) a procesnému (§ 2 ods. 3 zákona č. 511/1992 Zb.) daňovému právu. Uviedol, že znalec aplikuje daňové predpisy s prihliadnutím na skutkový stav, svoje skúsenosti z praxe a kombinované vedomosti z iných odvetví, napr. účtovníctva, preto nesúhlasí s tým, že znalecký posudok rieši právne otázky, ktorých posúdenie, ako aj správny výklad je úlohou súdu a nie znaleckej organizácie.

Ďalej uviedol, že daňová kontrola nebola vykonaná v súlade so zákonom a protokol z nej získaný nadobudol povahu nezákonne získaného dôkazného prostriedku, ktorý v daňovom konaní nemožno použiť (§ 29 ods. 4 veta prvá zákona č. 511/1992 Zb.). V prípade, že bol použitý je celé daňové konanie zaťažené chybou nezákonnosti a rozhodnutie, ktoré je jeho zavŕšením a vychádza zo skutočností zistených počas nezákonnej daňovej kontroly a zachytených v protokole o takejto kontrole je rovnako nezákonné. Žalobca žiadal do svojich dôkazov zahrnúť aj v spise existujúce výpovede svedkov. Vo vyjadrení k protokolu žalobca avizoval, že ešte predloží preukázanie nemajetkovej ujmy aj písomnou výpoveďou tretích osôb, keďže sa neskoro dozvedel, že správca dane nepovažuje nemajetkovú ujmu za preukázanú. Predložil výpovede svedka Doc. Ing. O. I. PhD., ktorý bol hlavným reprivatizačným poradcom v projekte reprivatizácie spoločnosti Topvar, a.s., a výpoveď svedkyne A. M., prepustenej zamestnankyne spoločnosti Topvar, a.s.,. Žalobca nesúhlasí s názorom žalovaného, že predmetné výpovede svedkov sú irelevantné vo veci dokazovania vzniku nemajetkovej ujmy žalobcovi. O. I.

uviedol, že odchádzajúci akcionári (teda aj žalobca) mali záujem nielen čo najvýhodnejšie predat' akcie, ale aj záujem odísť s čistým štítom voči očakávaniam relevantnej verejnosti. Preto boli v transakčných listinách dohodnuté aj špeciálne podmienky, že nový akcionár rozšíri výrobné kapacity, zachová výrobu a pracovné miesta v Topoľčanoch a bude podporovať tretí sektor, najmä šport. Tieto špeciálne podmienky dohodli odchádzajúci akcionári ako svoj morálny záväzok voči očakávaniam verejnosti. Aby boli tieto záväzky vážne a vynútiteľné, dohodlo sa, že ak sa nezvýši výrobná kapacita, zaplatí nový investor pokutu. Nový investor však dohodu o zvýšení výrobnéj kapacity nedodržiaval a výrobu napokon úplne zastavil. Svedkyňa M. uviedla, že je jedným z prepustených zamestnancov a bývalí akcionári ich ubezpečovali, že dohodnú také podmienky predaja akcií, že bude nielen zachovaná výroba piva v Topoľčanoch, ale sa ešte zvýši výrobná kapacita. Nový investor však rozhodol o uzavretí výroby, Topoľčany tak prišli o svoju dominantnú fabriku, bývalý manažment tak sklamal všetkých zamestnancov, čo im výrazne uberá na predošlej vážnosti v spoločnosti. Výpovede svedkov tak potvrdzujú zníženie jeho vážnosti a dôstojnosti v spoločnosti, teda nemajetkovú ujmu a žalobca má teraz svoje denné skúsenosti s výtkami ľudí. Z obsahu spisu vyplýva, že nemajetková ujma žalobcu je v priamej príčinnej súvislosti s prijatou zmluvnou pokutou. Preto má prijatá zmluvná pokuta svojim obsahom všetky znaky prijatej náhrady nemajetkovej ujmy, ak sa dôsledne aplikuje zásada daňového konania o prednosti obsahu pred formou podľa § 2 ods. 6 zákona č. 511/1992 Zb.

Ak si správca dane vytvoril názor, že dôkazy sú nedostatočné, mal žalobcu vyzvať na predloženie konkretizovaných ďalších dôkazov. Žalobca dodatočné daňové priznanie opiera o znalecký posudok vypracovaný licencovaným súdnym znalcom a poukázal na teóriu a prax hodnotenia dôkazov, podľa ktorej platí, že externý dôkaz odborníka má vyššiu váhu ako dôkaz účastníka sporu a tiež platí, že pri rovnosti dôkazov má prednosť ten, ktorý má vyššiu váhu. Žalobca tiež poukázal na to, že nemajetková ujma je subjektívny pocit dotknutej osoby. Žalobca je dotknutou osobou a tieto osobné pocity nemajetkovej ujmy denne pociťuje v správaní sa spoluobčanov. Žalovaný a správca dane nie sú dotknutými osobami, preto je jeho tvrdenie, že nemajetková ujma nenastala bezpredmetné. Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 511/1992 Zb. daňovou kontrolou správca dane preveruje skutočnosť rozhodujúcu pre správne určenie dane. V posudzovanom prípade je rozhodujúce preveriť, či nemajetková ujma nastala a ak nastala, potom príjem, ktorý má všetky obsahové znaky jej náhrady, je oslobodený od dane. Správca dane nijako nepreveril skutkový stav pre správne určenie dane, neprihliada na vyjadrenia žalobcu o nemajetkovej ujme a ani nijako inak neoveril skutkový stav.

Žalobca dal do pozornosti odvolacieho súdu názor znalca, že prijatá zmluvná pokuta má všetky rozhodujúce obsahové znaky prijatej náhrady škody, lebo došlo k porušeniu zmluvnej povinnosti a pre tento prípad bola dohodnutá pokuta, zmluvná pokuta sa aplikuje, aj keď oprávnenému škoda nevznikla, zmluvná pokuta okrem iného plní aj funkciu náhrady škody a pre daňové účely sa uplatňuje zásada prednosti obsahu pred formou (§ 2 ods. 6 zákona č. 511/1992 Zb.). Žalobca poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 1Obdo V 93/2004 a uviedol, že ak žalovaný odmietol toto rozhodnutie aplikovať na prejednávanú vec, mal bližšie identifikovať odlišnosti, pre ktoré toto rozhodnutie odmieta. Uviedol, že ak už Najvyšší súd Slovenskej republiky vyslovil právny názor, že zmluvná pokuta plní aj funkciu náhrady škody, nemalo by byť v tomto prípade rozhodnuté inak. Ak zmluvná pokuta plní funkciu náhrady škody, tak sa tieto pojmy síce formálne odlišné obsahovo prekrývajú, teda daňovník prijal náhradu škody formou zmluvnej pokuty. O náhrade škody možno hovoriť len v priamej príčinnej súvislosti s prijatou zmluvnou pokutou. Nebyť zastavenia výroby, nebola by vyplatená zmluvná pokuta, nebolo by potom možné hovoriť o náhrade škody. Preto má prijatá zmluvná pokuta svojim obsahom všetky znaky prijatej náhrady škody, ak sa dôsledne aplikuje povinná zásada daňového konania o prednosti obsahu pred formou podľa § 2 ods. 6 zákona č. 511/1992 Zb.

Na záver žalobca uviedol, že podľa § 9 ods. 2 písm. i/ zákona č. 595/2003 Z.z. je ako oslobodený príjem prijatá náhrada nemajetkovej ujmy, preukázaný. Prijatá zmluvná pokuta má všetky rozhodujúce obsahové znaky prijatej nemajetkovej ujmy, lebo ku skutku objektívne došlo, bez toho, že by sa malo skúmať zavinenie, žalobca mal v záujme so ct'ou odovzdať pivovar tak, aby ďalej fungoval (rozšírenie výrobnéj kapacity), negatívne ohlasy na zastavenie výroby a prepúšťanie zamestnancov žalobca dôvodne vníma ako osobnostnú ujmu na občianskej cti a dobrom mene, prijatú zmluvnú pokutu preto žalobca

vníma ako určitú peňažnú sanáciu tejto osobnostnej nemajetkovej ujmy, pre daňové účely sa uplatňuje zásada prednosti obsahu pred formou. Žalobca nesúhlasí s názorom žalovaného, že podľa § 13 Občianskeho zákonníka peňažné zadostučinenie nemajetkovej ujmy môže priznať len súd. Podľa čl. 2 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len ústava) platí ústavná zásada, že každý môže konať, čo nie je zákonom zakázané a ustanovenie § 13 Občianskeho zákonníka nezakazuje výšku nemajetkovej ujmy dohodnúť. Žiadny zákon nerieši všetky situácie, zákonom adresne neupravené situácie sa potom vykladajú podľa ústavných zásad a analógie práva. Občiansky zákonník rieši len situáciu, keď sa strany nedohodnú a je potrebné rozhodnutie nezávislého súdu. V posudzovanom prípade sa strany na výške pokuty dohodli a túto pokutu je možné subsumovať pod pojem prijatá náhrada nemajetkovej ujmy. Správca dane nijako neoveroval rozhodujúci skutkový stav, teda či nemajetková ujma vznikla alebo nevznikla. Žalobca teda namietá, že žalovaný tým porušil § 29 zákona č. 511/1992 Zb., keď má zisťovať všetky skutočnosti rozhodujúce pre správne určenie dane. Pôvodní akcionári dohodli klauzulu o zmluvnej pokute za nerozšírenie výroby, lebo ňou chceli zabezpečiť svoj morálny záväzok o zabezpečení budúcnosti podniku.

III.

Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhol rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť. Uviedol, že žalobca v odvolaní uvádza v podstate tie isté námietky, ktoré boli predmetom súdneho konania na Krajskom súde v Trenčíne, ktoré sú zhodné tiež s námietkami uvedenými v odvolaní proti rozhodnutiu o odvolaní č. 641/230/9939/11/KIN a proti dodatočnému platobnému výmeru č. 641/230/4749/11/Tš. Z uvedeného dôvodu sa žalovaný pridrižiava svojho stanoviska k žalobe zo dňa 28.09.2011 a trvá na skutočnostiach uvedených v predmetnom stanovisku.

IV.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 O.s.p.) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 O.s.p.) a po tom, ako bolo oznámenie o verejnom vyhlásení rozhodnutia zverejnené najmenej 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke najvyššieho súdu www.nsud.sk, hlasovaním členov senátu v pomere 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v znení účinnom od 01.05.2011) rozsudok verejne vyhlásil (§ 156 ods. 1, 3 O.s.p.).

Z obsahu administratívneho spisu senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len najvyšší súd) zistil, že žalobca žiadosťou zo dňa 23.07.2010 požiadal žalovaného o vrátenie daňového preplatku vo výške 29.374,24 €, keďže v riadnom daňovom priznaní k dani z príjmov fyzických osôb, v ktorom priznal a zaplatil daň v sume 40.451,78 €, zahrnul do zdaniteľných príjmov aj prijatú zmluvnú pokutu vo výške 154.601,23 €. Predmetná zmluvná pokuta (dohodnutá v Dohode akcionárov o spolupráci uzatváraná v súvislosti s kúpou a predajom akcií spoločnosti TOPVAR, a.s., mu bola vyplatená ako jednému z predávajúcich (väčšinových akcionárov) v dôsledku toho, že kupujúci nesplnil svoju povinnosť posilniť výrobu a odbyt piva. Žalobca dodatočne zistil, že prijatú zmluvnú pokutu je možné považovať za prijatú náhradu škody, resp. prijatú náhradu nemajetkovej ujmy, ktoré sú oslobodené od dane z príjmu, podal dodatočné daňové priznanie za rok 2009. Svoje tvrdenia žalobca opiera o predložený znalecký posudok č. 27/2010 zo dňa 20.07.2010, vypracovaný Znaleckým ústavom HZ, s.r.o., zo záveru ktorého vyplynulo, že príjem pokuty podľa akcionárskej dohody je možné zahrnúť pod oslobodené príjmy - prijatá náhrada škody, resp. prijatá náhrada nemajetkovej ujmy, ktoré sú ako oslobodené príjmy uvedené v § 9 ods. 2 písm. i/ zákona č. 595/2003 Z.z. Správca dane vykonal u žalobcu daňovú kontrolu. Rozhodnutím o prerušení konania č. 641/230/26322/10/Tš zo dňa 19.08.2010 Daňový úrad Partizánske rozhodol podľa § 25a ods. 1 zákona č. 511/1992 Zb. o prerušení konania vo veci vrátenia preplatku na dani z príjmov fyzickej osoby za rok 2009 z dodatočného daňového priznania žalobcu z dôvodu, že začalo konanie o inej skutočnosti rozhodujúcej pre vydanie rozhodnutia - daňová kontrola a posúdenie znaleckého posudku. Na základe výsledkov tejto daňovej kontroly prvostupňový

správny orgán vydal dodatočný platobný výmer č. 641/230/4749/11/Tš zo dňa 15.02.2011, ktorým žalobcovi vyrubil rozdiel dane z príjmov fyzických osôb za zdaňovacie obdobie 2009 v sume 29.374,24 €.

Dodatočným daňovým priznaním, podaným dňa 30.07.2010 si daňový subjekt ponížil ostatné príjmy podľa § 8 zákona č. 595/2003 Z.z. o sumu 154.601,23 €. Ide o príjem vo forme pokuty, ktorú získal v zmysle Dohody akcionárov, uzatvorenej v súvislosti s kúpou a predajom akcií spoločnosti TOPVAR, a.s., V bode 3 Závazky Kupujúceho, článku 3.1 Výrobné zariadenia v Topolčanoch Dohody akcionárov o spolupráci v súvislosti s kúpou a predajom Akcií spoločnosti TOPVAR, a.s., zo dňa 06.05.2005 sa zaviazal kupujúci realizovať investičný plán, ktorý posilní výrobné zariadenia v Topolčanoch tak, aby umožňovali výrobu až jedného milióna hektolitrov piva ročne. V prípade, ak kupujúci nezrealizuje posilnenie v stanovenej lehote, kupujúci sa zaviazal zaplatiť pokutu vo výške 1.000.000 USD predávajúcim a tým sa mala považovať povinnosť kupujúceho za splnenú. Tento záväzok mal byť splnený najneskôr do dňa 31.08.2009. Vychádzajúc z § 5 ods. 7 a § 9 zákona č. 595/2003 Z.z. prvostupňový správny orgán uzavrel, že prijatá zmluvná pokuta nie je príjmom vylúčeným z predmetu dane z príjmov fyzickej osoby a predstavuje zdaniteľný príjem fyzickej osoby. To, že ide o zdaniteľný príjem deklaroval aj žalobca v podanom riadnom daňovom priznaní k dani z príjmov fyzickej osoby za rok 2009, keď zaradil vyplatenú zmluvnú pokutu medzi ostatné príjmy. Až následne, v dodatočnom daňovom priznaní žalobca posúdil zmluvnú pokutu ako náhradu škody, resp. nemajetkovú ujmu. Proti prvostupňovému rozhodnutiu správneho orgánu č. 641/230/4749/11/Tš zo dňa 15.02.2011 podal žalobca odvolanie, o ktorom rozhodol správny orgán prvého stupňa tak, že mu čiastočne vyhovel a v zmysle § 30 ods. 2 písm. a/ zákona č. 511/1992 Zb. opravil presné označenie správcu dane ako Daňový úrad Partizánske, Makarenkova 213/1, Partizánske rozhodnutím č. 641/230/9939/11/KIN zo dňa 30.03.2011, v ostatnom ponechal pôvodné rozhodnutie nezmenené. O odvolaní proti uvedenému rozhodnutiu prvostupňového správneho orgánu rozhodol žalovaný rozhodnutím č. I/226/10825-72344/2011/990526-r zo dňa 07.07.2011 tak, že napadnuté prvostupňové rozhodnutie potvrdil.

Podľa § 219 ods.1 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 O.s.p. ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v rozhodnutí obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

Podľa § 373 Obchodného zákonníka kto poruší svoju povinnosť zo záväzkového vzťahu, je povinný nahradiť škodu tým spôsobenú druhej strane, ibaže preukáže, že porušenie povinností bolo spôsobené okolnosťami vylučujúcimi zodpovednosť.

Ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia. Ustanovenia o zmluvnej pokute sa použijú aj na pokutu určenú pre porušenie zmluvnej povinnosti právnym predpisom (penále). (§ 544 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka).

Podľa § 545 ods. 2 Občianskeho zákonníka veriteľ nie je oprávnený požadovať náhradu škody spôsobenej porušením povinnosti, na ktorú sa vzťahuje zmluvná pokuta, ak z dojednávania účastníkov o zmluvnej pokute nevyplýva niečo iné. Veriteľ je oprávnený domáhať sa náhrady škody presahujúcej zmluvnú pokutu, len keď je to medzi účastníkmi dohodnuté.

Fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy (§ 11 Občianskeho zákonníka).

Fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadostučinenie. Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadostučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. (§ 13 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka).

Podľa § 2 ods. 3 zákona č. 511/1992 Zb. správca dane hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pritom prihliada na všetko, čo v daňovom konaní vyšlo najavo.

Podľa § 2 ods. 6 zákona č. 511/1992 Zb. pri uplatňovaní daňových predpisov v daňovom konaní sa berie do úvahy vždy skutočný obsah právneho úkonu alebo inej skutočnosti rozhodujúcej pre určenie alebo vybratie dane.

Podľa § 9 ods. 2 písm. i/ zákona č. 595/2003 Z.z. od dane sú oslobodené aj prijaté náhrady škôd, náhrady nemajetkovej ujmy, plnenia poskytované na odstránenie alebo zmiernenie následkov mimoriadnej udalosti, plnenia z poistenia majetku a plnenia z poistenia zodpovednosti za škodu okrem platieb prijatých ako náhrada za

1. stratu zdaniteľného príjmu, ak nejde o stratu príjmu zabezpečenú dávkami alebo príplatkami podľa písmen a) a c),
2. škodu spôsobenú na majetku, ktorý bol v čase vzniku škody obchodným majetkom,
3. škodu spôsobenú v súvislosti s podnikaním alebo s inou samostatnou zárobkovou činnosťou daňovníka (§ 6 ods. 1 a 2) a za škodu spôsobenú daňovníkom v súvislosti s prenájomom (§ 6 ods. 3),
4. škodu spôsobenú na majetku, ktorý mal daňovník prenajať, ak tento majetok využíval na podnikanie alebo na inú samostatnú zárobkovú činnosť.

Kľúčovou otázkou a podstatnou námietkou žalobcu v danej veci bolo posúdenie toho, či je možné zaplatenú zmluvnú pokutu, ktorá bola dohodnutá v Dohode akcionárov o spolupráci a uzatvorená v súvislosti s kúpou a predajom akcií spoločnosti TOPVAR, a.s., a bola vyplatená v dôsledku toho, že kupujúci nesplnil svoju povinnosť posilniť výrobu a odbyt piva, považovať za prijatú náhradu škody, resp. prijatú náhradu nemajetkovej ujmy, ktoré sú na rozdiel od zmluvnej pokuty oslobodené od dane z príjmu.

Predmetom súdneho odvolacieho konania v danej veci bol rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č. k. 13S/80/2011-43 zo dňa 25.01.2012, ktorým prvostupňový súd zamietol žalobu žalobcu, pričom najvyšší súd v rámci odvolacieho konania skúmal aj konanie, ktoré mu predchádzalo najmä z toho pohľadu, či sa súd prvého stupňa vysporiadal so všetkými podstatnými námietkami uvedenými v žalobe, a z takto vymedzeného rozsahu, či vecne správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného. K úplným a dostatočným dôvodom uvedeným v odôvodnení rozsudku krajského súdu, s ktorými sa najvyšší súd stotožňuje (§ 219 ods. 1 a 2 O.s.p.), dodáva:

Právna úprava zmluvnej pokuty v Obchodnom zákonníku (§ 300 až § 302) je len doplnením právnej úpravy tohto inštitútu obsiahnutej v Občianskom zákonníku (§ 544 a § 545). Zmluvná pokuta patrí k zabezpečovacím prostriedkom záväzkového práva. Je to dohodou účastníkov určená peňažná suma, ktorú je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi, ak poruší svoju zmluvnú povinnosť. Možno ju dohodnúť nielen pre prípad nesplnenia záväzku ako celku, ale aj pre prípad porušenia jednotlivých zmluvných povinností, ako tomu bolo v prejednávanej veci (posilnenie výroby a odbytu piva, nový investor sa v prípade nezrealizovania posilnenia výroby a odbytu piva zaviazal zaplatiť predávajúcim zmluvnú pokutu vo výške 1.000.000 USD, čím sa mala povinnosť kupujúceho, týkajúca sa posilnenia výroby, považovať za splnenú). Podstatnými náležitosťami zmluvnej pokuty sú písomná forma a určenie výšky pokuty alebo určenie spôsobu jej určenia. Obe podmienky boli v danom prípade splnené. Výška pokuty nie je

zákonom limitovaná, avšak nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi, prípadne by neprimerane vysoká zmluvná pokuta bola dôvodom moderačného oprávnenia súdu. Podstata moderačného oprávnenia spočíva v tom, že súd môže znížiť neprimerane vysokú zmluvnú pokutu so zreteľom na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti, pričom hranicou takého zníženia je výška škody, ktorá vznikla do doby súdneho rozhodnutia porušením zmluvnej povinnosti, na ktorú sa vzťahuje zmluvná pokuta. Zmluvnú pokutu musí dlžník zaplatiť aj vtedy, ak veriteľovi nevznikla škoda, zmluvná pokuta teda nenahrádza škodu. Účastníci sa môžu dohodnúť, že zaplatením pokuty zaniká aj povinnosť dlžníka splniť povinnosť zabezpečenú zmluvnou pokutou. Náhradu škody spôsobenú porušením zmluvnej povinnosti, na ktorú sa vzťahuje zmluvná pokuta, je veriteľ oprávnený požadovať len vtedy, ak to bolo medzi účastníkmi dohodnuté. Zaplatenie predmetnej zmluvnej pokuty v tomto prípade nebolo ani predávajúcimi ani kupujúcim napadnuté, preto nie je dôvod na záver, jednoznačné a výslovné dojednania o zmluvnej pokute v predmetnej dohode akcionárov považovať za neplatné a subsumovať tak prijatú zmluvnú pokutu pod iné zákonné ustanovenia.

Náhrada škody je upravená v Občianskom zákonníku (§ 420 až § 450), ako aj v Obchodnom zákonníku (§ 373 až § 386). Škodou sa podľa ustálenej judikatúry rozumie majetková ujma poškodeného, ktorú je možné objektívne vyjadriť v peniazoch. Uhrádza sa skutočná škoda (zmenšenie majetku poškodeného) a ušlý zisk (všetko to, čo by poškodený mohol získať, nebyť vzniku škody). Predpokladom pre vznik zodpovednosti za škodu je porušenie povinností zo záväzku, vznik škody a príčinná súvislosť medzi vznikom škody a porušením záväzku. Škoda predstavuje skutočnú škodu, ako majetkovú ujmu vyjadriteľnú v peniazoch, čo predstavuje zmenšenie majetku oproti majetkovému stavu pred škodovou udalosťou. Nie každé porušenie záväzkových povinností, alebo porušenie právnych predpisov musí spôsobiť škodu.

K rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Obdo V 93/2004, na ktorý poukazuje žalobca, senát odvolacieho súdu dodáva, že žalovaný správne uviedol, že na špecifiká prejednávaneho prípadu nie je možné aplikovať závery predmetného rozsudku. Každé rozhodnutie o zmluvnej pokute je osobité, pretože vychádza z konkrétnych okolností prípadu, z konkrétnej zmluvy, a tým je ťažko zovšeobecniteľné. V prípade, ktorým sa zaoberal rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Obdo V 93/2004 išlo o využitie moderačného práva súdu pri neúmerne vysokej zmluvnej pokute, ktorá bola dvadsaťsedem násobkom ceny diela a priznaním zmluvnej pokuty by došlo k bezdôvodnému poškodeniu dlžníka, preto bolo potrebné vychádzať z toho, že zmluvná pokuta má nielen zabezpečovací charakter, ale plní aj funkciu paušalizovanej náhrady škody. Zmluvná pokuta v prejednávanom prípade bola neprimerane vysoká a výška škody je limitom, ktorý určuje spodnú hranicu možného zníženia zmluvnej pokuty. Zmluvná pokuta je paušalizovaná náhrada škody a plní prevenčnú, reparačnú a zabezpečovaciu funkciu. Zmluvná pokuta a náhrada škody sú samostatné inštitúty, ktoré nie je možné navzájom zamieňať.

Náhrada nemajetkovej ujmy je legislatívne upravená v ustanoveniach § 11 a § 13 Občianskeho zákonníka. Občiansky zákonník v § 11 priznáva každej fyzickej osobe právo na ochranu proti zásahom do jej osobnosti, najmä do jej života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, mena a prejavov osobnej povahy. K vzniku občianskoprávných sankcií za nemajetkovú ujmu spôsobenú zásahom do osobnosti fyzickej osoby podľa § 13 Občianskeho zákonníka musí byť ako predpoklad zodpovednosti, splnená podmienka existencie zásahu objektívne spôsobilého vyvolať nemajetkovú ujmu, spočívajúca buď v porušení alebo len v ohrození osobnosti fyzickej osoby v jej fyzickej a morálnej integrite. Pojem zásahu do osobnostných práv fyzickej osoby zákonník nedefinuje ani nepodáva výpočet konkrétnych foriem zásahov, ktorými môžu byť dotknuté osobnostné práva fyzickej osoby. Je ním však bezpochyby tak aktívne konanie, ako aj pasívne správanie (zdržanie sa konania alebo jeho opomenutie), ktoré má v zákone uvedené znaky. Týmito znakmi je predovšetkým neoprávnenosť a nedovolenosť zásahu, ďalej objektívna spôsobilosť zásahu negatívne dopadnúť na osobnosť fyzickej osoby, príčinná súvislosť medzi zásahom a porušením osobnostných práv. Nedostatok ktoréhokoľvek z týchto predpokladov vylučuje možnosť uloženia sankcií podľa ustanovení § 13 Občianskeho zákonníka. Občiansky zákonník poskytuje ochranu osobnosti len v prípade takého porušenia občianskej cti, ktorá predstavuje zásah do osobnosti občana. Ide o taký neoprávnený zásah, ktorý je objektívne spôsobilý

spôsobiť zásah do osobnosti občana. Zásah proti ktorému je poskytovaná ochrana musí byť neoprávnený (§ 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Za taký zásah nie je možné považovať konanie v súlade so zákonom, prípadne, ak dotknutá osoba s takým konaním súhlasila. Podľa ustálenej súdnej praxe, neoprávneným zásahom v zmysle ustanovenia § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka je zásah do osobnosti fyzickej osoby, ktorý je v rozpore s objektívnym právom, t.j. právnym poriadkom. Stanovenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy je závislé od okolností konkrétneho prípadu, ktorú určuje súd (§ 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka). Súd prihliada na pocit subjektívnej ujmy, objektívny dopad na spoločenské vzťahy, vek, postavenie, zdravotný stav a podobne. Zadosťučinenie môže mať formu tak morálnej satisfakcie, ako aj peňažnej náhrady, ktoré môže súd priznať len na návrh fyzickej osoby. Morálne zadosťučinenie je primárne a len vtedy, ak nie je postačujúce, prichádza do úvahy náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch. Pri rozhodovaní o náhrade nemajetkovej ujmy musí mať súd za preukázané, že v danom prípade nestačí zadosťučinenie podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Finančná sankcia neplní funkciu náhrady majetkovej ujmy.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že zaplatenú peňažnú pokutu nie je možné považovať za prijatú náhradu nemajetkovej ujmy z niekoľkých dôvodov, ktorými sa žalobca a ani znalec v znaleckom posudku nezaoberali. V prejednávanom prípade nedošlo k neoprávnenému zásahu do práva na ochranu osobnosti žalobcu, ktorý vyžaduje ustanovenie § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keďže nový investor konal spôsobom, ktorý bol vopred uvedený v predmetnej zmluve a s ktorým žalobca súhlasil. V Dohode akcionárov o spolupráci uzatvorenej v súvislosti s kúpou a predajom akcií spoločnosti TOPVAR, a.s., v ktorej bol žalobca jedným z Predávajúcich, je v bode 3. Závazky kupujúceho, článku 3.1 Výrobné zariadenia v Topolčanoch uvedené, že kupujúci sa zaväzuje realizovať investičný plán, ktorý posilní výrobné zariadenia v Topolčanoch tak, aby umožňovali výrobu až jedného milióna hektolitrov piva ročne. Takisto sa kupujúci podujme na príslušné investície do zvýšenia kvality výroby v Topolčianskom závode. V poslednom odseku článku 3.1 je uvedené: „V prípade ak Kupujúci nezrealizuje Posilnenie v lehote uvedenej vyššie, zaväzuje sa Kupujúci zaplatiť pokutu vo výške 1.000.000 USD (jeden milión US dolárov.) Kupujúci a Predávajúci týmto vyhlasujú a súhlasia s tým, že tým sa bude považovať povinnosť Kupujúceho podľa článku 3.1 za úplne a s konečnou platnosťou splnenú. Vyššie uvedená pokuta sa rozdelí a príslušná časť sa vypláti každému z Predávajúcich podľa pomeru, akým sa podieľal na Akciách Predávajúcich bezprostredne pred Dňom Prvej Uzávierky.“

Ak žalobca vo svojom dennom živote pociťuje zníženie vážnosti v spoločnosti, uvedené mená vplyv na posúdenie veci z hľadiska zákona č. 595/2003 Z.z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov. Kupujúci konal spôsobom, ktorý bol uvedený v zmluve a s ktorým žalobca súhlasil, preto nie je možné z hľadiska daňových povinností považovať zaplatenie zmluvnej pokuty za neoprávnený zásah do práva na ochranu osobnosti žalobcu. Skúmanie existencie zásahu do práva na ochranu osobnosti žalobcu ani nepatrí do právomoci správcu dane, preto neboli ani výpovede svedkov o preukázaní nemajetkovej ujmy relevantné, keďže preukázanie nemajetkovej ujmy patrí do právomoci všeobecného súdu a nie správcu dane. Ustanovenie § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka jednoznačne ustanovuje, že o výške náhrady rozhoduje súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. Na základe uvedeného považuje odvolací súd v tomto prípade tvrdenie žalobcu o tom, že si strany mohli dohodnúť výšku nemajetkovej ujmy, za irelevantné. Pri podpise predmetnej dohody si strany ani nemohli dohodnúť výšku nemajetkovej ujmy, keďže vtedy ešte ani jedna zo zúčastnených strán nevedela, či namiesto posilnenia výroby, dôjde k jej zastaveniu, čím bude žalobca pociťovať zásah do práva na ochranu osobnosti.

Senát odvolacieho súdu poukazuje na zásadu voľného hodnotenia dôkazov, ktorá je zakotvená v ustanovení § 2 ods. 3 zákona č. 511/1992 Zb. Zásada voľného hodnotenia dôkazov znamená, že správca dane hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy vo vzájomnej súvislosti, pričom všetky dôkazy majú rovnakú právnu silu, preto sa nie je možné stotožniť s názorom žalobcu, že externý dôkaz odborníka má vyššiu váhu ako dôkaz účastníka sporu. Znalecký posudok je len jedným z dôkazov a znalecký posudok č. 27/2010 vo veci vyjadrenia znalca, aký príjem pre daňové účely je prijatá zmluvná pokuta podľa Akcionárskej dohody, ktorý predložil žalobca, sa zaoberal analýzou obsahu pojmov - prijatá náhrada, prijatá náhrada nemajetkovej ujmy a zmluvná pokuta z

hľadiska právneho. Znalcovi môžu byť položené len skutkové otázky, na ktorých posúdenie je potrebné odborné vzdelanie. Znalec sa nemá zaoberať právnym posúdením vecí. Znalcovi bola položená otázka: „Je možné príjem pokuty podľa Akcionárskej dohody zaradiť pod oslobodené príjmy - prijatá náhrada škody alebo prijatá náhrada nemajetkovej ujmy, ktoré sú ako oslobodené príjmy uvedené v § 9 ods. 2 písm. i/ zákona č. 595/2003 Z.z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov?“ Uvedená otázka a ani znalecký posudok neobsahujú posúdenie skutkových otázok. Znalecký posudok sa pri posudzovaní predmetných pojmov zaoberal výlučne otázkami právnymi, ktorých posúdenie patrí do právomoci súdu.

K námietke žalobcu v otázke neuvedenia doručovacej adresy v rozhodnutí č. 641/230/4749/11/Tš zo dňa 15.02.2011 senát odvolacieho súdu uvádza, že nejde o takú vadu, ktorá by mala za následok nezákonnosť preskúmaných rozhodnutí. Dôvodom zrušenia rozhodnutia by malo byť len také porušenie zákona, ktoré má alebo by mohlo mať vplyv na zákonnosť preskúmaného rozhodnutia (§ 250j ods. 1 písm. e/ O.s.p). Rozhodnutie sa nezrušuje ani preto, aby sa zopakoval proces a odstránili formálne vady, ktoré nemôžu privodiť vecne iné, či výhodnejšie rozhodnutie pre účastníka.

K námietke o nezákonnosti daňovej kontroly senát odvolacieho súdu uvádza, že žalobca neuviedol v čom podľa neho spočíva nezákonnosť daňovej kontroly. Správne súdnictvo je ovládané dispozičnou zásadou. Súd nemôže preskúmať správne rozhodnutie nad rámec vymedzený v žalobe, súd teda nemôže z vlastnej iniciatívy prejav žalobcu nahradiť a sám vyhľadávať možné právne vady rozhodnutia. Úlohou súdu v správnom súdnictve nie je iniciatívne vyhľadávanie argumentov a dôkazov pre vyslovenie nezákonnosti rozhodnutia namiesto účastníka konania, ale preskúmavanie jeho zákonnosti v medziach podaného návrhu, t.j. v rozsahu a z dôvodov uvedených v návrhu.

Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva a Ústavného súdu Slovenskej republiky vyplýva, že tak Európsky súd pre ľudské práva ako aj Ústavný súd Slovenskej republiky venujú veľkú pozornosť otázkam práva na proces, súčasťou ktorého je aj právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia. Ústavný súd Slovenskej republiky, ktorý vo svojej judikatúre zdôrazňuje (napr. I. ÚS 241/07, I. ÚS 402/08, I. ÚS 342/2010), že nezávislosť rozhodovania orgánov verejnej moci sa uskutočňuje v ústavnom a zákonnom procesnoprávnom a hmotnoprávnom rámci. Procesnoprávny rámec predstavujú predovšetkým princípy riadneho a spravodlivého procesu, ako vyplývajú z čl. 46 a nasl. ústavy a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len dohovor). Jedným z týchto princípov predstavujúcich súčasť práva na riadny proces (čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 6 ods. 1 dohovoru) a vylučujúcich ľubovôľu pri rozhodovaní je aj ich povinnosť presvedčivo a správne vyhodnotiť dôkazy a svoje rozhodnutia náležite odôvodniť. Rovnako Európsky súd pre ľudské práva pripomína, že rozhodnutia musia v dostatočnej miere uvádzať dôvody, na ktorých sa zakladajú (García Ruiz c. Španielsko z 21. januára 1999). Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva a ani Ústavného súdu Slovenskej republiky pritom nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia, ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument.

Súd prvého stupňa v danej veci postupoval v súlade s judikatúrou Ústavného súdu Slovenskej republiky ako aj Európskeho súdu pre ľudské práva týkajúcou sa odôvodnenia rozhodnutia súdu, pretože z napadnutého rozsudku vyplýva, že súd preskúmal zákonnosť rozhodnutí správnych orgánov v rozsahu žalobných dôvodov a svoje závery uviedol v rozhodnutí jasným a zrozumiteľným spôsobom. Súd prvého stupňa sa správne vyjadril k podstate veci, ktorou v danom prípade je posúdenie zmluvnej pokuty vo vzťahu k náhrade škody a nemajetkovej ujmy, všetko vo vzťahu k zákonu č. 595/2003 Z.z., a to v dostatočnom rozsahu. Nevyjadrenie sa ku všetkým žalobným námietkam odvolací súd nepovažuje za takú vadu, ktorá by mala za následok nezákonnosť napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa. Senát odvolacieho súdu vzhľadom na uvedené, odvolacie námietky žalobcu považoval za neopodstatnené.

V Dohode akcionárov o spolupráci uzatvorenej v súvislosti k kúpou a predajom akcií spoločnosti TOPVAR, a.s., bola jednoznačným spôsobom dohodnutá zmluvná pokuta vo výške 1.000.000 USD za nezrealizovanie posilnenia výroby, tak ako to predpokladá ustanovenie § 544 Občianskeho zákonníka. Keďže v predmetnej dohode nebolo dohodnuté inak, predávajúci neboli oprávnení požadovať náhradu

škody (§ 545 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Tým, že žalobca požaduje vrátenie daňového preplatku, keďže považuje zaplatenú zmluvnú pokutu za prijatie náhrady škody alebo prijatú náhradu nemajetkovej ujmy, je jeho konanie účelové, s cieľom obchádzať daňové zákony, navyše v rozpore s jednou z základných zásad daňového konania, stanovenej v § 2 ods. 6 zákona č. 511/1992 Zb. V daňovom konaní sa berie do úvahy vždy skutočný obsah právneho úkonu alebo inej skutočnosti rozhodujúcej pre určenie alebo vybratie dane. Skutočným obsahom prijatej zmluvnej pokuty bolo sankcionovať nesplnenie povinnosti kupujúceho posilniť výrobu a nie poskytovať náhradu škody, ktorá žalobcovi v danom prípade ani nevznikla, alebo poskytnúť náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá v danom prípade žalobcovi tiež nevznikla, keďže kupujúci postupoval zmluvne dohodnutým postupom.

Podľa § 17 ods. 21 zákona č. 595/2003 Z.z., v znení účinnom do 31.12.2009, (§ 17 ods. 19 zákon č. 595/2003 Z.z. v znení účinnom od 01.01.2010) zmluvné pokuty, poplatky z omeškania a úroky z omeškania sa zahrnú do základu dane u veriteľa po prijatí alebo u dlžníka po ich zaplatení.

Pri výklade vôle v obchodných vzťahoch sa náležitým spôsobom zväžia všetky okolnosti súvisiace s prejavom vôle, vrátane rokovania o uzavretí zmluvy a praxe, ktorú strany medzi sebou zaviedli, ako aj následného správania strán, pokiaľ to pripúšťa povaha vecí. Toto všetko správca dane vyhodnotil a zistené závery logicky zvažil, čím dospel k odôvodnenému záveru, že prijatú zmluvnú pokutu nie je možné považovať ani za náhradu škody a ani za náhradu nemajetkovej ujmy.

Poukazujúc na uvedené skutočnosti ako i zákonné ustanovenia, dospel senát odvolacieho súdu k záveru, že ak sa žalobca s rozhodnutím správnych orgánov oboch stupňov, ako aj s rozhodnutím krajského súdu nestotožnil, uvedené v tomto prípade neviedlo k záveru o nedostatočnom odôvodnení alebo arbitrárnosti napadnutých rozhodnutí. Senát najvyššieho súdu na záver zdôrazňuje, že obsahom základných práv podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (II. ÚS 218/02, I. ÚS 3/97).

S poukazom na uvedené zistenia najvyšší súd podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. napadnutý rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č.k. 13S/80/2011-43 zo dňa 25.01.2012 ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. tak, že žalobcovi, ktorý nemal úspech v odvolacom konaní, právo na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný